

Brookz

Overname Barometer

H1 | 2024

Cijfers en trends
in de fusie- en overnamemarkt
voor MKB Bedrijven

editie 20

Voorwoord

Dit is de Overname Barometer, het halfjaarlijkse onderzoek van Brookz. Hierin vindt u cijfers en trends over de Nederlandse MKB-overnamemarkt (bedrijven met 0,5 tot 50 miljoen euro omzet) van het afgelopen half jaar.

Doelstelling van dit onderzoek is het creëren van periodieke informatie die leidt tot meer transparantie en fungeert als benchmark voor een ieder die actief is in de markt voor fusies en overnames. Dit onderzoek is gehouden onder 289 overname-advieskantoren, die tezamen verantwoordelijk zijn voor ruim 90% van de transacties in de MKB-markt.

Wij denken met deze Brookz Overname Barometer een bijdrage te leveren aan meer inzicht in de MKB-overnamemarkt, hetgeen naar onze overtuiging leidt tot meer en betere deals.



Drs. P.J.M. (Peter) Rikhof
Oprichter Brookz

Inhoudsopgave

1. Transacties	3
2. Opdrachtenportefeuille	6
3. Multiples per sector	7
4. Cross-border transacties	9
5. Gemiddelde leeftijd bedrijf	10
6. Gemiddelde interesse per sector	11
7. Outlook	12
8. Verantwoording	13
9. Over Brookz	14

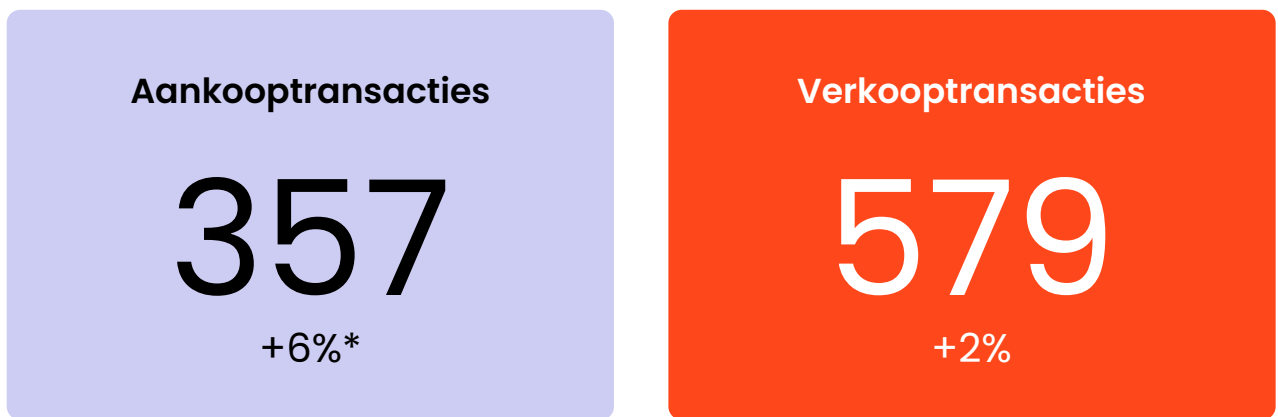
© 2024 Brookz Research.

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige andere wijze, hetzij elektronisch, door fotokopieën, opnamen of op andere wijze, zonder bronvermelding en referentie naar www.brookz.nl.

1. Transacties

Lichte stijging in zowel aankoop- als verkooptransacties.

De overname-advieskantoren die deelnamen aan dit onderzoek hebben in de eerste helft van 2024 het volgende aantal transacties afgerond:



*Gebaseerd op het gemiddeld aantal transacties per adviseur ten opzichte van H2-2023.

Toelichting

Bij een deel van de verkochte bedrijven zal zowel aan de verkoop- als aan de aankoopzijde een respondent betrokken zijn geweest. We kunnen dus niet eenvoudigweg de verkoop- en de aankooptransacties bij elkaar optellen om tot een totaal aantal transacties te komen.

Na een bewogen 2023 en verdere krimp van de economie van 0,5% in het eerste kwartaal

van 2024, kondigde de ECB in juni 2024 voor het eerst sinds 2019 een renteverlaging aan. Deze renteverlaging zorgt voor een positieve impuls van de markt. De economische vooruitzichten voor 2024 waren al positief en het vertrouwen in de markt lijkt terug te keren. Het aantal aankooptransacties is gestegen met 6% ten opzichte van H2-2023. Het aantal verkooptransacties steeg met 2%.

Transacties

Stijging in het aandeel transacties in de sector Bouw & Installatietechniek.

De verdeling van de transacties over de sectoren is uitgebeeld in de onderstaande grafiek.



Toelichting

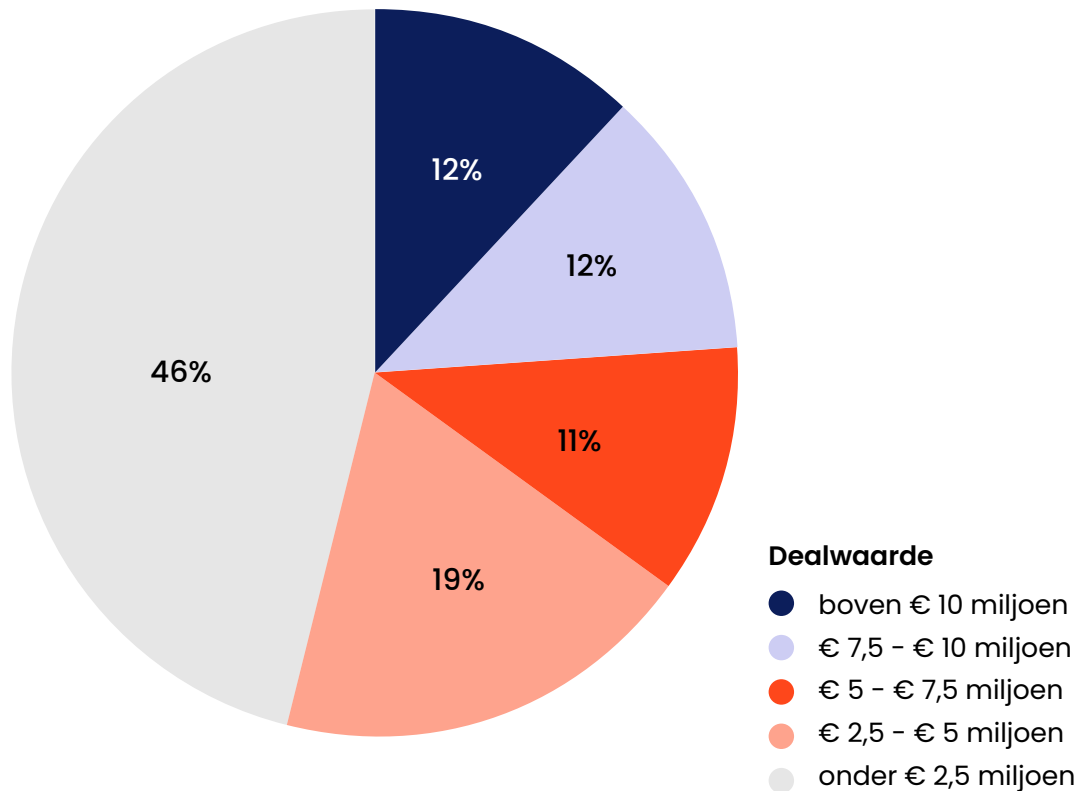
In H1-2024 steeg het aandeel transacties in de sector Bouw & Installatietechniek met 3 procentpunten. In de afgelopen jaren fluctueerde dit percentage tussen de 10% en 17%. Ondanks een daling van 2 procentpunt in de sector Zakelijke dienstverlening, blijft

deze sector met 18% het grootste aantal transacties tellen.

Ook was er een daling in het aandeel transacties in de sector Horeca, Toerisme & Recreatie; dit percentage daalde van 6% naar 4%.

Transacties

24% van de transacties had een dealwaarde boven de €7,5 miljoen.



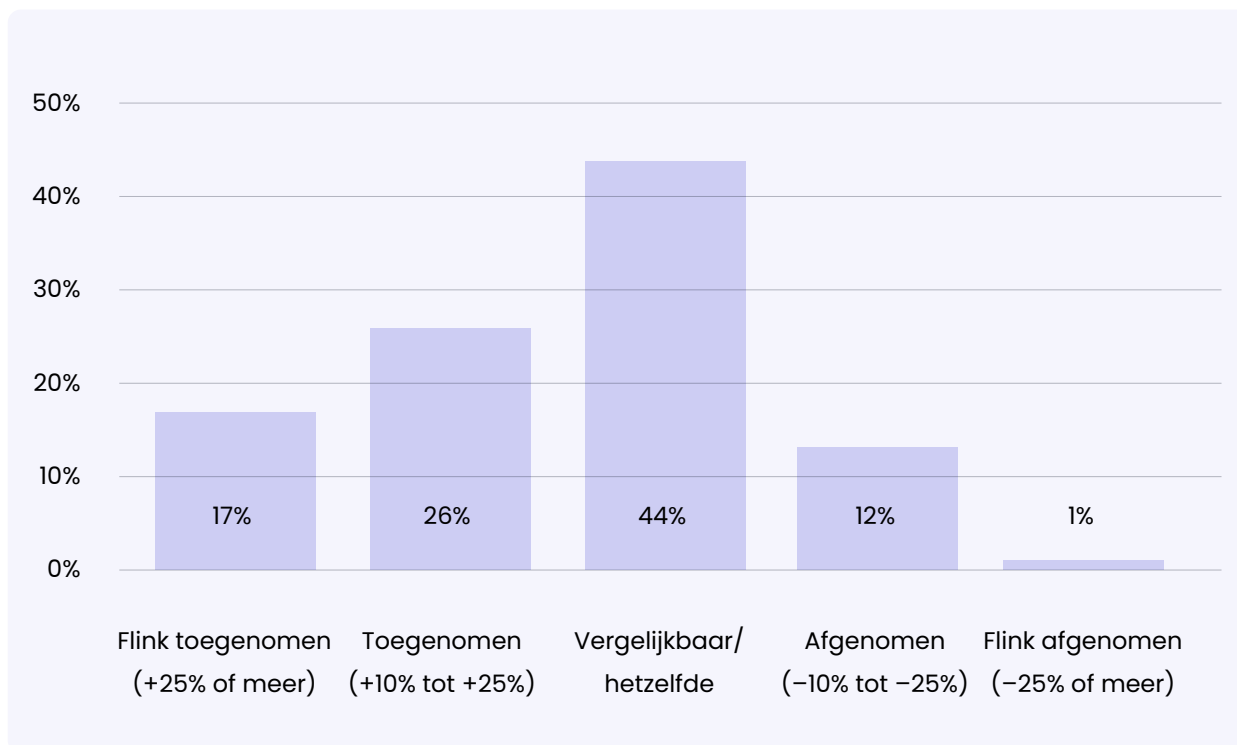
Toelichting

Nadat de gemiddelde dealwaarde van transacties flink steeg in H2-2023, is er nu een daling gerapporteerd. Zo had in H2-2023 42% van alle transacties een dealwaarde boven de €5 mln. In H1-2024 is dit gedaald naar

35%. Het merendeel van de transacties had een dealwaarde onder de €5 mln (65%). Het aandeel transacties met een dealwaarde boven €5 mln ligt echter nog steeds 10 procentpunt hoger vergeleken met H1-2023.

2. Opdrachtenportefeuille

43% van de adviseurs rapporteert een toename in het aantal opdrachten.



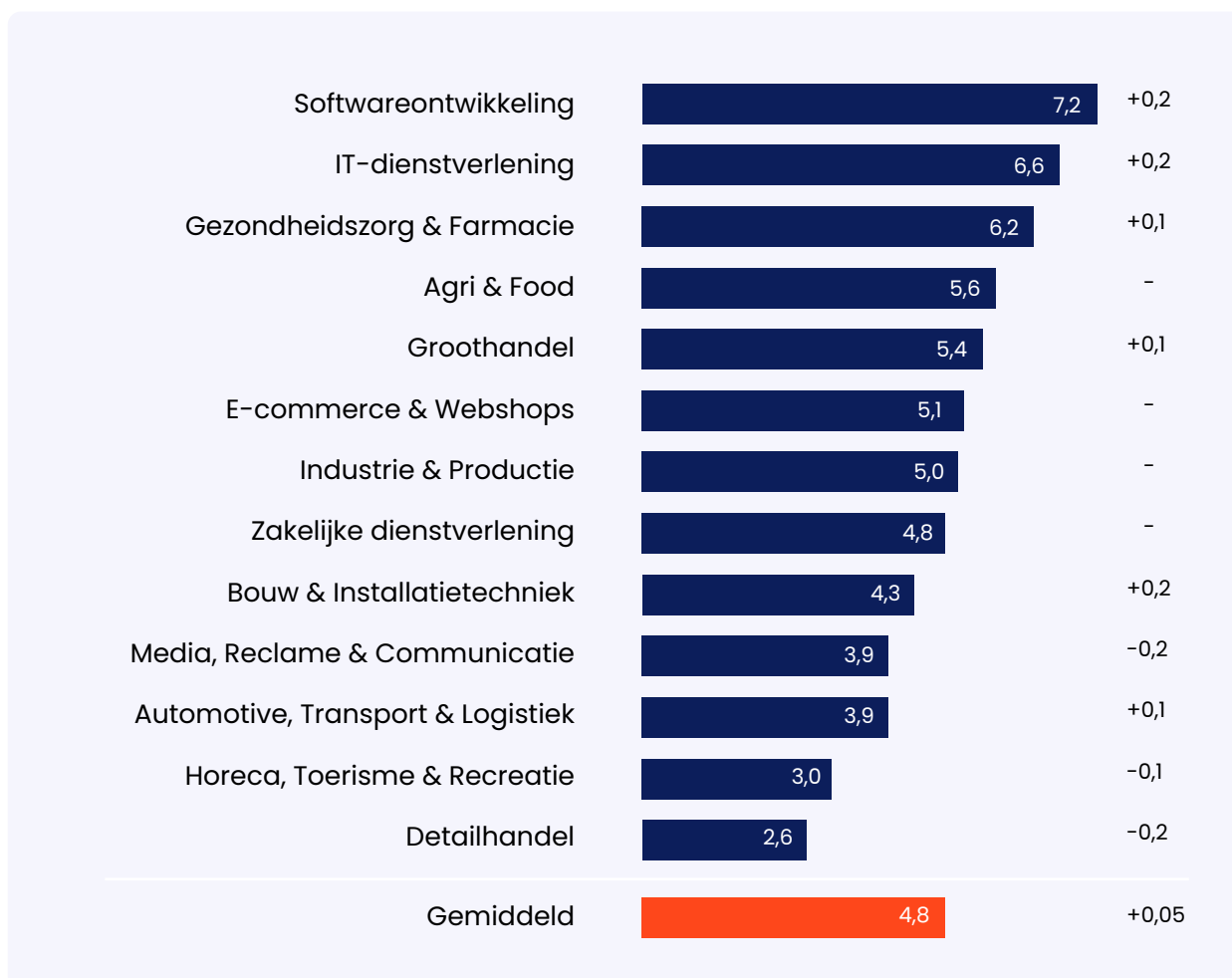
Toelichting

Het betreft opdrachten die in H1-2024 zijn binnengekomen en die tot een transactie zijn begeleid in H1-2024, maar het kan ook zijn dat ze pas in H2-2024 tot een transactie zullen leiden of afgebroken worden.

43% van de adviseurs rapporteert een toename in het aantal opdrachten in H1-2024. 44% van de adviseurs rapporteert een vergelijkbaar aantal opdrachten en 13% geeft aan een afname in opdrachten te zien ten opzichte van H2-2023.

3. Multiples per sector

Lichte toename in de gemiddelde EBITDA-multiple van 4,75 naar 4,8.



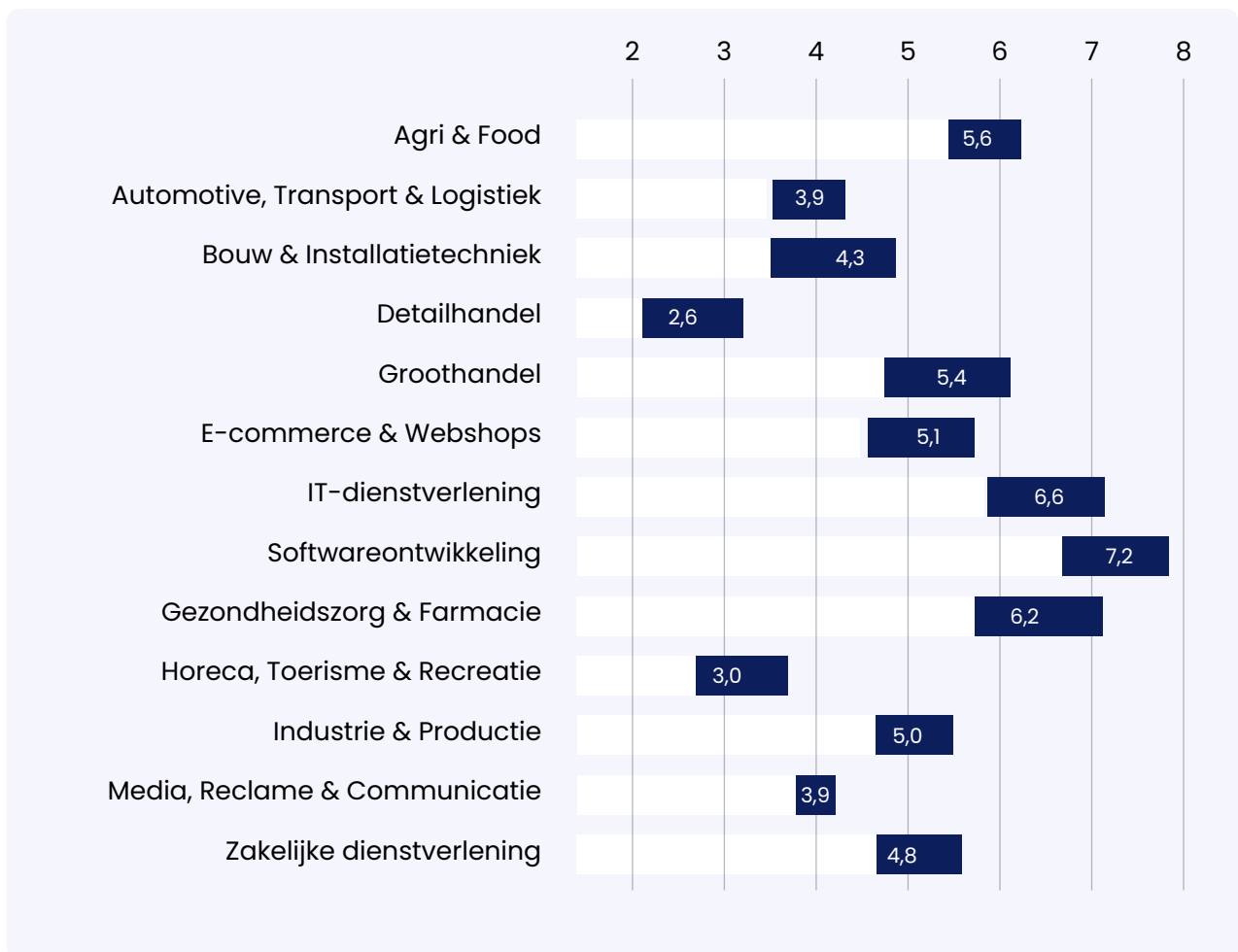
Toelichting

Sinds de eerste helft van 2015 rapporteert Brookz elk half jaar de gemiddelde multiples per sector; de gemiddelde EBITDA-multiple die wordt betaald voor een onderneming in een specifieke sector. In dit onderzoek is uitvraag gedaan naar de huidige betaalde multiples op basis van (herziene) inzichten van de respondenten. Er is opnieuw een lichte stijging in de gemiddelde EBITDA-multiple

gerapporteerd, van 4,75 naar 4,8. In de individuele sectoren zijn zowel stijgingen als dalingen waargenomen. Zo steeg de multiple in de sector IT-dienstverlening van 6,4 naar 6,6, terwijl de multiple voor de Detailhandel daalde van 2,8 naar 2,6. Voor de sector Softwareontwikkeling is de hoogste gemiddelde EBITDA-multiple van 7,2 gerapporteerd.

Multiples per sector

Grootste spreiding in sector Gezondheidszorg & Farmacie, kleinste spreiding in Media, Reclame & Communicatie.



Toelichting

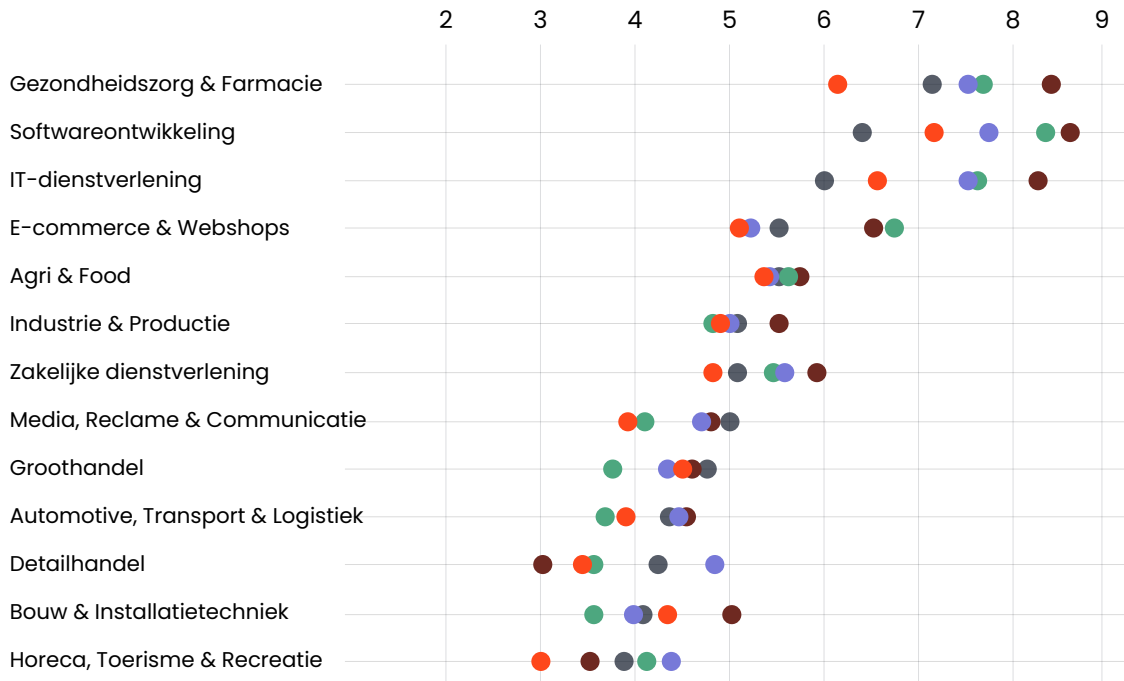
Bovenstaande grafiek laat de spreiding van EBITDA-multiples per sector zien. Een sector kan een breed scala aan bedrijven met verschillende karakteristieken bevatten. Dit is waarom er mogelijk een grotere spreiding in

EBITDA-multiples zichtbaar is in vergelijking tot sectoren met meer soortgelijke bedrijven.

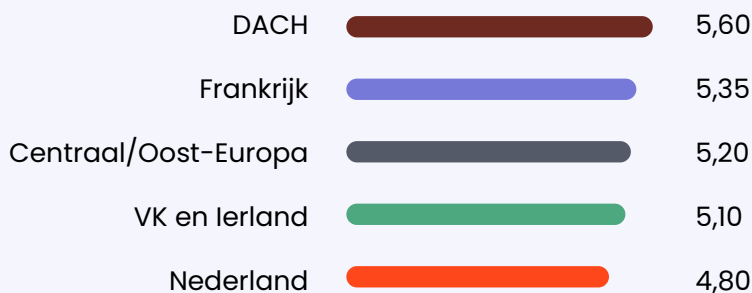
De bovenstaande resultaten zijn berekend op basis van de standaarddeviatie.

4. Cross-border transacties

Een analyse van de EBITDA-multiples in de ons omringende landen



Gemiddelde EBITDA



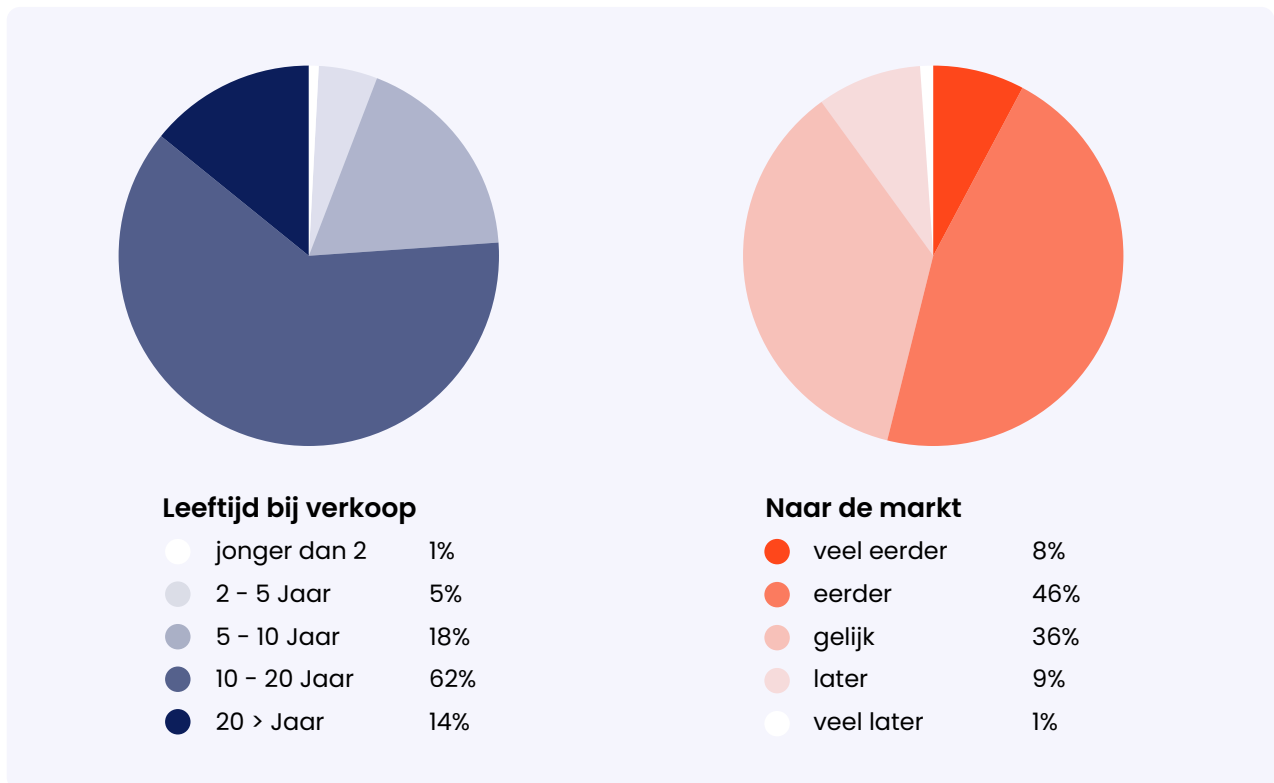
Toelichting

Afgaande op de gemiddelde EBITDA-multiples zijn Nederlandse bedrijven relatief goedkoop in vergelijking met DACH, UK&I en Frankrijk. Dat wordt enerzijds veroorzaakt doordat Nederlandse bedrijven gemiddeld kleiner zijn dan Duitse, Frans en Engelse bedrijven

(hetgeen leidt tot lagere multiples). In het verlengde daarvan verstrekken Nederlandse banken ook minder overnamefinanciering, wat ook een drukkend effect heeft op de betaalde multiples.

5. Gemiddelde leeftijd bedrijf

De gemiddelde leeftijd van aangeboden ondernemingen daalt: ondernemingen worden eerder ter overname aangeboden.



Toelichting

In de afgelopen 10 jaar is er veel veranderd in het zakelijke landschap. Zo zijn er veel technologische ontwikkelingen geweest, worden er meer ondernemingen opgericht, en moeten bedrijven hard werken om hun concurrentie voor te blijven (McKinsey, 2024). Fusies en overnames worden steeds populairder onder bedrijven van verschillende groottes. De advieskantoren zijn gevraagd naar de gemiddelde leeftijd van een aangeboden onderneming en de ontwikkeling

van de tijdlijn wanneer een bedrijf te koop wordt aangeboden. Volgens de meerderheid van adviseurs (62%) wordt een onderneming gemiddeld tussen haar 10e en 20e levensjaar voor het eerst ter overname aangeboden.

Ook rapporteert de helft (54%) van de overname adviseurs dat bedrijven nu sneller naar de markt komen dan 10 jaar geleden. Slechts 10% rapporteert dat ondernemers langer eigenaar blijven.

6. Interesse per sector

Gemiddeld zijn er 7 geïnteresseerden voor een bedrijf dat te koop staat, al verschilt dat sterk per sector.



Toelichting

De huidige overnamemarkt is een 'verkopersmarkt', er is meer vraag dan aanbod. De verhouding tussen vraag en aanbod verschilt per sector. Overname-advieskantoren is gevraagd om per sector aan te geven hoe de vraag zich tot het aanbod verhoudt. Oftewel hoeveel serieuze geïnteresseerden zich per onderneming melden bij de verkopende partij. Er zijn veel factoren die invloed kunnen hebben op het aantal geïnteresseerde kopers voor een onderneming. Zo wordt het financieren van een onderneming en haar activiteiten duurder

bij hoge rente, en kunnen hoge inflatie en onzekerheid in de markt invloed hebben op de aankoopbereidheid. Van 2022 op 2023 nam het gemiddeld aantal geïnteresseerde partijen over alle sectoren af. In H1-2024 is er weer een toename te zien in het aantal geïnteresseerde partijen per sector. Alleen in de sector Agri & Food lijkt de vraag relatief stabiel.

Gemiddeld meldden zich 7 geïnteresseerde partijen per aangeboden onderneming, vergeleken met 5,9 een jaar eerder.

7. Outlook

Positieve terugblik op H1-2024 en optimistisch vooruitzicht voor H2-2024.

Wat is uw indruk van de algehele prestaties van de mid-market in Nederland in H1-2024?

Zeer positief	1%
Positief	25%
Enigszins positief	52%
Enigszins negatief	19%
Negatief	2%
Zeer negatief	1%

Rapportcijfer H1-2024

6,9

Verwachting overnamemarkt voor de komende zes maanden

Zeer optimistisch	2%
Optimistisch	23%
Enigszins optimistisch	56%
Enigszins pessimistisch	17%
Pessimistisch	2%
Zeer pessimistisch	0%

Verwachting H2-2024

7,2

Toelichting

De outlook voor de MKB-overnamemarkt in Nederland is gebaseerd op veel factoren. De overname-advieskantoren is gevraagd om hun verwachtingen voor weer te geven aan de hand van een rapportcijfer. Daarin wordt onder andere meegewogen: het aantal ondernemers dat hun bedrijf wil verkopen, het gemak van het verkrijgen van financiering en de macro-economische ontwikkelingen. Tevens is adviseurs gevraagd naar hun indruk van het afgelopen half jaar (H1-2024) en dit uit te drukken in een rapportcijfer.

Het vergelijken van deze antwoorden geeft een reëel beeld van het vertrouwen van de adviseurs in de markt.

De meerderheid van de adviseurs was positief over de algehele prestaties in H1-2024 (78%). Daarentegen uitte 22% van de adviseurs een negatieve indruk, waarvan slechts 1% een zeer negatieve indruk rapporteerde.

H1-2024 krijgt een gemiddeld rapportcijfer van 6,9; dit is iets lager dan het verwachte rapportcijfer van 7,3 dat een half jaar geleden werd afgegeven.

8. Verantwoording

Ruim 75% van alle overnametransacties in Nederland vindt plaats in de MKB-markt (*CBS microdata, 2017*). Deze Brookz Overname Barometer werd gehouden onder 289 fusie & overname-advieskantoren (+/- 1.200 overnameadviseurs). Uitgedrukt in het aantal begeleide transacties vertegenwoordigen deze kantoren ruim 90% van de Nederlandse MKB-overnamemarkt. De Nederlandse MKB-markt is hierbij gedefinieerd als bedrijven met 0,5 tot 50 miljoen euro omzet.

Aan deze twintigste editie van de Brookz Overname Barometer werkten 127 van de in totaal 289 overname-advieskantoren mee, een respons van maar liefst 44%. Zowel het absolute aantal responses (N) als het procentuele aantal responses ondersteunen de representativiteit van dit onderzoek. We hebben bij dit onderzoek vooraf geen hypothesen gesteld om vervolgens op statistische significantie te toetsen, maar de (N) voldoet ruimschoots om uitspraken te kunnen doen met 95% zekerheid (*Field, 2011, p. 56-58*).

De onderzoeksopzet is op aanvraag beschikbaar. Gehanteerde bronnen:

- 127 vragenlijsten ingevuld door het senior management van deelnemende advieskantoren.
- Brookz Overname Barometer onderzoeken Q1-2015 t/m H2-2023.
- Brookz transactiedatabase 2005 – 2024, (2024).
- Damodaran (2011). Equity Risk Premiums (ERP).
- McKinsey. McKinsey Technology Trends Outlook 2024

Dit onderzoek werd uitgevoerd door Jelle Stuij en Roos Bijvoet. Mocht u nog vragen hebben over dit onderzoek, dan kunt u daarover contact opnemen met Floyd Plettenberg, eindverantwoordelijk voor dit onderzoek.



Floyd Plettenberg MSc. RC

Directeur Brookz Research

T 020 303 8730

E floyd@brookz.nl

9. Over Brookz

Brookz is met ruim 50.000 ondernemers, investeerders en adviseurs het grootste overnameplatform van Nederland.

Wij brengen sinds 2007 kopers, verkopers en adviseurs direct met elkaar in contact. In de afgelopen 17 jaar heeft Brookz meer dan 8.700 succesvolle transacties gefaciliteerd. In 2023 meer dan 24 per week. Brookz richt zich met name op bedrijven met een jaaromzet tussen de 0,5 - 30 miljoen euro en 5-200 medewerkers.

Brookz.nl

Op de website van Brookz komen iedere maand ruim 100.000 bezoekers die op zoek zijn naar informatie over het kopen of verkopen van een bedrijf. Gemiddeld bekijkt een bezoeker 6,3 pagina's en blijft 3 minuten op de website. Het Brookz-platform krijgt gemiddeld 2.000 nieuwe inschrijvingen per maand.

Multimediaal

Brookz is in Nederland multimediaal vertegenwoordigd: naast het online overnameplatform Brookz.nl heeft Brookz een eigen magazine (Brookz 500) en organiseert Brookz jaarlijks meerdere landelijke events (samen ruim 1.500 deelnemers) waaronder de Nationale Overname Dag & de Regionale Overname Dagen voor ondernemers en het Fusie & Overname Jaarcongres voor M&A professionals.

Bezoek onze website voor meer informatie:
www.brookz.nl

